

ԼՈՒՍԱՔԵՐ

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԻՆԳՇԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ ՕՐԵՐԸ

ՀԱՍՏԷ
ՎԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆ ԼՈՒՍԱՔԵՐ ԼՐԱԳՐԻ
ԳԱԶԵՏԻ
Administration du journal arménien
LOUSSAPER
Boîte Postale 868 Le Caire (Egypte)

ԲԱԺՆԵԳԻՆ
Եղիպտոս Արտաստման
ՈՂՆ ՊՐԶ. ԶԻԿԻՆ
Տարեկան 100 20
Վեցամսեայ 50 10
Եռամսեայ 25 5

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Նամակ և դրամ զրկել վարչություն հասցեին
Չեռագիրները ետ չեն դարձախոս
Ծանուցումներու համար մասնաւոր պայմաններ
Խմբագրատունը կը գտնուի Մանուշ փառա խալիձ, քրամուշի
գծին վրայ:

ԼՈՒՍԱՔԵՐԻ
Օ Ր Ա Ց Ո Յ Ց

15 Մարտ ԳԶ.
ԺԶ. ԵՐ ՄԵՆ ԱՊԱՆՈՅՑ
Մանր մունր բաներու համար
բժականդիր մի բլար:
16 Մարտ ԳԶ.
ԺԶ. ԵՐ ՄԵՆ ԱՊԱՆՈՅՑ
Չկայ գիտութիւն կամ արուեստ
մը, այնչափ դժուար՝ որ կարելի չ'ըլ
լայ ձեռք բերել ժրջանութեամբ:

ԿՆՈՋ ԱԶԳԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ

Էա ընկերակցութիւնը կեանքի մը համար բարիք և օրհնութիւն է:
Պատահական և վայրկեանական հանգիստներ եղած են, որոնց բարեբար ազդեցութիւնը անկորնչելի մնացած է: Որքան որ կրնայ չափել այժմ երկարատեւ սերտ բարեկամութեան մը, որու միջոցին երկու սիրակցորդ որտեքը երջանիկ օրերու կամ տխուր գեղգեղում չըջաններ կը բոլորեն միասին:
Ընկերակցութիւնը միշտ կը լծուի իր ապագայութիւնը: Կայ մէկը որ, իր հոգիին խորը չըզգայ որ և է ծիւղիկ կամ յազմունք, երբ երկու աչքեր իրարու կ'ազդուին լուրջ նայուածքով: Մենք չենք գիտեր թէ մեր էութեան մէջ ի՞նչ կը հասնէ երբ անմաքուր ու անհաւատարիմ մէկը կ'ընդունինք մեր ընկերութեան: Էս ի՞նչ կ'ըլլայ այդ ընկերութիւնը երբ շարունակուի, և մտերմական հանգամանք առնէ, և երբ երկու հոգիներ իրարու խառնուին:
Մեր բարեկամները մեր գաղափարական տիպարներն են, մեր իտեղները: Չքնաղ բարեկամներու կեանքին մէջ է որ կը տեսնենք նմոյշը մարդկային կատարելութեան: Հիանալի կերպով հրապուրելի բան մը կայ մանաւանդ մեր սիրած անձի կեանքին մէջ: Չշմարիտ բարեկամի մը ներկայութիւնը մեզ կ'արգիլէ ստորին գործերէ: Մեծանուն ճօրճ իլիդ կ'ըսէ իր վեպերէն մէկուն մէջ. «Բընութիւններ կան, որոնց սէրը՝ տեսակ մը մկրտութեան կամ արքա-գործութեան զրոյժը կուտայ մեր

որտեքուն: Սնանց մեր մասին կազմած մարդը հաւատքը մեզ մարդութեան կը մղէ»:
Մի վերադարձողներ, ձեր հոգիներուն մէջ կազմեցէք կեանքի շը-կարազրի մատուցար մը, և այն տան պիտի փնտռէք մի միայն մաքուր, ազնիւ և արժանաւոր էակի մը ընկերութիւնը: Անիկա է որ բարեբար պիտի արժէ ձեր ճամբուն վրայ, ու ձեր կեանքը հաճելի ու օգտակար պիտի ընէ:
Բայց կիներ կան որոնց հոգեկան ծաղիկները լծարշաւած են: Սնանք կորուսած են կեանքի քաղցրութիւնը և փափկութիւնը: Եղուի համեստութիւնը չունին, փարմոնքի հեղուքիւնը չունին: Սնանք կը փնտրեն միայն հաճելի ժամեր, հիացողներ ու չորհորթներ: Խեղճ թիկնոնիկներ, իրենց վսեմ կուսման անգիտակցութեամբ կը լծարշաւեն ճրագին շուրջը ու կ'ընեն բոցին մէջ:
Շատ կան տաղանդաւոր, ազնիւ և յուսատու երիտասարդներ, որոնք չեղած են իրենց ուղիղ ճամբայէն, զրկուած են իրենց միջ զգացումներէն և խոնարհած են իրենց բարձրութենէն, — ինչու, որովհետեւ անոնք իրենց կեանքի լծակից ընտրած են թեթեւամտ կիներ: Միւս կողմէ՝ տեսնուած են շատ մը պարզ ու աննշան երիտասարդներ որոնք իրենց կեանքը ազդեցութեան ներքեւ ազնուացած ու բարձրացած են:
Կեանք հզօր ազդեցութեան մասին ընդունուած այս ճշմարտութիւնը ի՞նչ խորհուրդ կը թելադրէ մեզի, երբ աչի առջև բերենք մեր գեղեցիկ սեփն կրթութեան ներկայ վիճակը: Հայ ընկերութեան հիմնական այժմ կազմող այս խմբիւրը մի առած է լուրջ նկատողութեան և ո՞ր են այն Օրիորդական վարժարանները որ պատրաստեն այդ ազնուացուցիչ և զօրացուցիչ տարրը:
Երջանիկ զուգակցութիւն մը պիտի ըլլար եթէ այս միջոցիս զրուակէր միմեմ. Պօլա բաշային բարի նախանձօրդ մը որ խոստանար ազգին ընծայել Օրիորդական բարձր վարժարան մը: Եթէ վաճառականական դպրոցը անտեսական զարգաց-

ման պիտի նպաստէ, Օրիորդական Ուսումնարանը մեր բարոյական հիմքը պիտի զօրացնէ:
ՊՈԼԿԱՐԱՋԱՅՈՅ ՎԻՃԱԿԸ
ՎՏԱՆԳԸ ՍՕՏԵՆՈՒՄ Է
Որեւէ վտանգ, երբ կը նշմարենք որ դեռ հեռու է, հասած չէ մեզ, անհոգութեամբ կը նստինք անդրին, առանց շարժուելու, և աշխատել միջոցներ ձեռք առնել նորանից զերծ մնալու համար:
Կը սպասենք, թէ անշուշտ առանց ուղիւ, որ գայ, և երբ կուգայ, այն ժամանակ կ'ըսենք իրար անցնիլ, լաց ու կոծ անել, և անհոգութեամբ օգործել:
Ո՞ր մի տխուր իրակախութիւն է, որի մասին խօսող փաստեր շատ կան Հայութեան նախնական ժամանակներից սկսած մինչև մեր օրերը:
Եւ սակայն, ոչ հին անցեալի փորձերից, և ոչ էլ դեռ երկուայ թաւ իրականութիւնից չենք կամենում օգտուիլ, վերջ տալ մեր պատմական անտարբերութեան, որ այնքան աղիտաբեր եղած է:
Խօսքս կ'ուզեմ մասնաւորել Պուլկարայից միջոց վրայ, որոնք այս օր գտնուում են ճշմարիտ մի վտանգի առաջ, և որից խոյս տալն այլևս անկարելի պիտի դառնայ բընականաբար, երբ ժամանակն անցնի ու մերձեցող վտանգը իրանց բոլորովին շրջապատէ:
Յայտնի է ամենքին, Պուլկարայի կրթական նախարարի արած այն կարգադրութիւնը, որով Պուլկարայում գտնուող մեր ազգային վարժարանաց մէջ իրենց դասատու պիտի նշանակուին միայն նոքա, որոնք վիճակուած են Պուլկար Գիմնազիոնից ընդ:
Այդ կարգադրութիւնը, ինչպէս կը յիշուի, պիտի գործադրութեան սկսուէր ներկայ տարւոյ ուսումնական շրջանին: Բայց Պօլա Պատրիարքի խնդրանքին շընորհիւ, յետաձգուեցաւ մինչև յառաջիկայ տարեշրջան:
Դա մի այնպիսի կարգադրութիւն է, որով կը վերանայ Պուլկարայից ազգային վարժարանների միջից հայ լեզուն և կը տիրէ պուլկարականը:
Հետեւները շատ պարզ է...
Ինչ կը խորհին մեր Պուլկարայից եղբայրները: Արդեօք զօրաւոր ջանքեր բռնած են թափել, թէ անհոգութեամբ անդ

ները նստած կը սպասեն:
Մեզ որքան յայտնի է, այդ մասին խօսողներն ու աշխատողները շատ քիչ են, և պակասում է այն ընդհանուր հաւաքական ոյժը, համերաշխ միութեամբ գործելու ուղին, որով միայն դուրս կարելի լինի այդ վտանգը հեռացնել:
Եւ այդ յուսալի է, հաւատալի բան որ երկրի կառավարութիւնը բնական միապետութիւն չէ, որի արձագանք հրամանները լինին անդառնալի և գործադրութիւնը վճռական:
Սակայն ո՞ր է այդ համերաշխ միութեամբ կառավարելի գործունէութիւնը: Ո՞ր են մեր «ազգային գործիչ» կոչուող երիտասարդները, որոնք այնքան պարծենում են, բայց էապէս, զէթ նորանց մեծագոյն մասի գործունէութիւնը, կայանում է անձնական ու կուսակցական անմիտ կրօնների մէջ, բան թէ մի ճշմարիտ, օգտակար գործունէութեան: Կոնկրետ, որոնք այնքան յաճախ կը կրկնուին, և երբեմն այն առարկան ծայրայեղութեան կը հասնին, որ օտարների վրայ նոյն իսկ վատ են ազդում, և նորանց մէջ արհամարհանք ու զգուսնք առաջացնում գէպի Հայութիւնը:
Թաղական խորհուրդներն ու հոգաբարձութիւնների գործունէութիւն էլ, լաւ կամ վատ, պարփակում է իրանց հովանաւորած հիմնարկութեանց միայն նիւթական մասերի հոգածութեանը մէջ, ի հարկէ, այն էլ միշտ ոչ լիակատար կերպով: Իսկ բարոյական մասերը, առանց որոնց չպիտի կարողանային ծառայել իրանց կոչման ու նպատակին, անտես առնուած են:
Չեն հետաքրքրում ու հետեւում, թէ ինչ գրութեան մէջ են գտնուում այդ հիմնարկութիւնները, փաստակար թէ օգտակար ուղղութեան մէջ:
Նոքա ընդհանրապէս անզարգացած, վարչական ընդունակութիւնից ու հեղինակութիւնից զուրկ մարդիկ, նոյն իսկ շատ անգամ ուղղակի խաղալիք են դառնում զրոյց ազդող մարդկանց ձեռքում, և հետեւաբար խաղալիք դարձնում ազգային հիմնարկութիւնները:
Ո՞վ ուրեմն ձայն պիտի բարձրացնէ տիրող բոլոր չարիքները գէ՞մ, և Պուլկարայի գործերին տայ ցանկալի ուղղութիւն:
Պիտի մասնանշուի լրագրութիւնը:
Իսկ ի՞նչ է անում, և ինչով է դրամադրում Պուլկարայի մամուլը:
(Շարունակելի)

Р А Т А Р А Ч А Т

Q. E. P. W. U. Y. P. U.

ԿՈՄՍ ՊԵՒԼՈՎԻ ՃԱՌԸ

Գերբան լարչարկեա Կոմս Պիլուլ
Բայխաթակին մէջ Խոսեիլ Հետեւեալ դադա-
փարնքը յայտնած է Լեհաստանի և Ունգրի
Ռուս յարաբերութեանց լրաց:

« Կը մաղթեմ որ ուրիշ երկիրներու
ժողովներուն մէջ Գերման փոքրամասնու-
թեան հետ այն անկողնակալութեամբ
վարաւին, ինչպէս որ մենք կը վարուինք մեր
Խորհրդարանին փոքրամասնութեանց հետ :
Կը մաղթեմ որ զանազան կուսակցութիւն-
ներ ուրիշ երկիրներու մէջ պաշտպանեն
գերման կուսակցութիւնը այնպէս ինչպէս
մեր Խորհրդարանին մէջ կը պաշտպանուին
Լեհերը :

Գերմանացիներուն համար բարի և
վեհանձն ըլալու պէտքը վեր է աճեն բա-
ղաքական նկատումներէ :

Մեր այս յարմունքը ուրիշ ազգերու
 յարմունքին հակառակն է. Անոնք կ'ըսեն.
 այս երկիրը մերն է. իրաւամբ կամ անի-
 բուռ իսկ մենք միշտ տրամադիր ենք ամէն
 երկրի քաղաքացի երեսնալու, ամեն ժողո-
 վուրդներէն աւելի համաշխարհային ենք և
 բոլոր օտար ազգերուն համար համակրու-
 թիւն և ոգեւորութիւն ցուցուցած ենք. Մենք
 պէտք է որ մեր անձին յորայ ազգեցութիւն
 անեցնենք աւելի մեր ազգային շահերուն
 տեսակէտով խորհելու համար. Գերմանիոյ
 արեւելեան նահանգներուն (Լեհաստանի)
 խնդիրը մեր երկրին զօրութեան խնդիրն է.
 զոր լուծելու համար պէտք է նկատողու-
 թեան առնել Գերմանիոյ միութիւնը և ամ-
 ռողջութիւնը. Միեմ Լեհաստանի օգտի ե-
 ղած շարժումը Գերմանները Լեհերէն ան-
 շատեց, և շատ բնական էր որ մենք մեզ
 պաշտպանէինք այս շարժման պէմ:

Մեր Լեհացիներու հանդէպ բռնած
զաղաքակաճութիւնը պաշտպանողական է,
Դեռ երբէք չենք ուզեր Լեհերը յատարել,
այս կ'ուզենք Բրուսիոյ բոլոր ուժը զոր
ածել արեւելեան նահանգները միացած
պահելու Բրուսիոյ պետութեան և Գերման
պայտրութեան հետ:

վարչապետը իր խօսքը ուղղելով ըն-
կերվարականներուն ըստւ. Ինչո՞ւ համար
խուսիոյ ղեմ այս յարաւերջները լնկերվա-
րական մամուլ կողմէ Ինչո՞ւ համար լնկեր-
վարականները կ'ուզեն Տօկլըր Պէնքի (Հըւի)
Իբրադէպը խեղաթիւրել որպէս զի Ռուսիոյ
Անշուրի մէջ պատերազմ մը յառաջ բե-
նն, Լնկերվարականները, կ'ուզեն յեղա-
դրութեամբ տեսնել իրաց կարգը Ռուսիոյ
էջէ. Այդ տեսակ ընթացք մը մեր արտա-
ին աշխարհալարութիւնը կը դժուարացնէ
մեր զինքը կը ժտանակէ:

17. Պէպէկ քանի մը անդամ կրկնեց
[խօսելու վրայ [խօսելով] « զայրացում» բառը
ու ալ երբ երիտասարդ քաղաքագէտ մըն
ի Պիլմարքի ուղղուած մէկ տեղեկագրիս
էջ այդ բառը գործածած էի, և նա ստ
իտողութիւնը բաւ ինծիւ « Զայրացում »
բառը քաղաքագէտի բառ չէ, քաղաքագէտ
նորը զէպերերուն կը հակադէպ աշտպէ
ամ այնպէս, բայց չի զայրանար: Եւ ալ
ը կարծեմ թէ պէտք է ժխտել ըլլալ « զայ
րացում » բառի գործածութեան մասին:
ստ գէշ է Գերմաններու այս ստիպողութիւ
ն, որով կը բողոքեն օտար երկիրներու մէջ
ատահած ու է զէպեր ղեմ, հրք զայն

տեսական հասցեացքով անարդար կը դառնան,
և ճիշդ ասօր համար է որ ամենքիս ալ
ժամանակին հանեցինք Յուսեփ Եղիշու
կամ Պոկեաբական աղմուկը և կամ Պօ-
րական աղմուկը: Ընկերաբակասները հի-
մալ ալ Ռուսական աղմուկ մը հանել
կուզեն: Ասիկա ապացոյց մըն է չէկէի տա
խօսքին ճշմարտութեանը թէ՛ Աղգերը պատ-
մութենէն բնաւ բան մը չեն սովոր - և
ինչ որ կ'ընեմ այնչափ լաւ կը յարմարի
ներկայ կացութեան կուսակիցներուն յիմա-
րութեանց, որչափ յեղափոխականներու ցնդ-
րաբանութեանց: Արմատականները և Աղա-
տականներն ալ սխալ են, երբ Ռուսիոյ
ներքին դպրերը ազատամտութեան ահնդ-
ցին մէջէն կը դիտեն ինչպէս սխալ էր Առաք-
իաշնակցութեան ատեն ամէն բան օրինա-
ւորութեան տեսակէտէն դիտել:

Մ. Պէպլէ ուղեց հասկցնել թէ, մենք
 Ռուս կառավարութեան օգնել ուզած ենք,
 իսկ իր պատասխանում թէ այդ տեսակ մը
 արարութիւն մը ունեցած չենք:

Մենք հրեք մեր մտքն չենք անցը-
նել (նուիր) գործերուն խառնուիլ, ոչ ալ
խերման արիւնը ի դուր թափել. մենք այդ
քաղաքականութիւնը թողած ենք Պերման
Կնիկեր/արականներուն: Մի/թէ՞ սկզբամբ
համամիտ ենք Ռուսիոյ քաղաքական ար-
դի վարիչներուն, մի/թէ՞ մենք մեր սրտին
ստորը կը բաղձանք որ Ռուսիոյ մէջ այս
նամ այն քաղաքական կնճոռութիւնը յա-
մաջ գայ: Ատիկա չէ խնդիրը: Վաղաքա-
նութիւնը գործնական արհեստ մըն է որ
գործնական մի/ջոցներով կիրարկուելու է:
Հետակը սքանչելի արդիւնքներ ձեռք կը
հրենք հրը վերացական սկզբունքներով
արժինք մինչ միւս տէրութիւնք և նոյնիսկ
արտոն Գրանսացիք ո՛վ Մ. Պէպէլ. իրենց
գործնական շահերով միայն կ'որոշուեն:

Խեղացի մարդը ուրիշին ապուրին մէջ
 եռք չի խոթեր, և միայն կը նայի որ իր
 ըրիկին ապահովութիւնը և բարօրութիւնը
 չ'աւանդուի)), :

Այս նաոր յաճախ ընդդիմէրեցաւ Աստականներու և Ընկերութեան արականներու պատասխաններովը, սակայն Ռայխըսթակէ մեամանութիւնը զայն հաստատեց ծափելով:

Մ. Պէօքլըր բաւ թէ « Պօնթական
ղմուկ » բաջատրութեան համար Գեղման
պղովորդը իր զուխր պիտի ցնցէ :

B. B. b. U. b. U.

Բեղորսաւորէ Պրիսթոլի պանդոկին մէջ
ստահած պալթոմովն հեղինակը, կեղծ
նցազրի մը ունէր, և պարզապէս անդամ
ն է յեղափոխական կազմակերպութեան
սննեակին մէջ զանազան յայտարարու
ններէ և մուրրեցնող տետրակներէ զատ
նուեցան ըմբռնական դեղատոմսեր, որոնց
վ կարելի է անօրինակ ուժ ունեցող
թղթեր յառաջ բերել, և կատարելա
րժեալ գծովային մեքենաներու յատա
նակներէ զանուեցան, ինչպէս նաև յուշա
նար մը. որուն մէջ ծանօթութիւններ
յին Լաւինայի և Զարրսքոլ-Սթիւսի մաս

Զեք անցում արդ վաւերագիրները
պարտութիւնի և Պալմիրի միւս նահանգներ
ն մէջ բազմաթիւ ձերբակալութեան պատ-
ճեղած են։ Քրօնշակաւի մէջ գործադրուե-
ն և նաւաստիներուն յայտարարութիւններ
մնում են, որոնք կը յորդորեն խաթարել
նաւերը՝ զորս կառավարութիւնը չի նկ
տալ, մասնաւորապէս ինչպէս ինչպէս
մարտի 1-ին 1941 թ. Երևանի քաղաքում

ըլայ փրկել հաղարաւոր մօրդկանց կեանքը, որոնք աւելարդդ հրամանատարներն էր։
Հեռքին տակ ախտուսափելի մահուան մը
դատուարարութեամբ են։ Սյո յայտարարութեան
թիւները յայտնուելով, սկսեալ են խիստ
քննութեան ենթարկուիլ բոլոր այն մարդիկը
կամ գործաւորները՝ որոնք Քրօնշ-
դատ կը հասնին։

Սե Ժողու նաւատորմիդին հրամանաւ տարը, զեկուցում մը հրատարակած է՝ որով կ'ընդունի թէ անիշխանական գաղափարները չաւ տարածուած են իր հրամանին առկա գտնուող նաւաստաններուն մէջ, և կը յայտարարէ թէ Սէլէթթիթորը յեղափոխական բռնակաշարի վառարանն է։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մշակելն « Ռեզանդիոն »-ին ղրկուած
 լիզիակցութենէ մը կը տեղեկանանք որ
 Ռալֆըայի ժամանակ Ամերիկացի Տօքթ.
 Լըրը միտնոնարը ժողովրդին մեծ բարիքներ
 որեր է: Յրուեք է 2000ի չափ զգուշական
 հրահանգներ, և ձրի դեղեր տուեր է աղ-
 քատ վարակուածներուն: Բացեր է նաեւ
 աղքատներուն համար ձրի դարմանատուն
 մը, և շաբաթական 1000 քիլոյի չափ հաց
 աշխեր է անոնց: Կառաւորութեան գոր-
 ծարան մը բանալով, 400 աղքատ ընտա-
 լիքներու գործ հայթայթած է ելն:

— Երբուսադէմի ժառանգաւորաց Վար-
ժարանի՛ն, գ խաւոր ուսուցիչ կարգուէր է
Ժոյմաս էֆ. Աճէ՛լեան:

— Բեթլեհէմի Հայերը որ ասէ 30-
 0 տարի առաջ արաբախօս են եղած,
 իմայ, շնորհիւ Տ. Թարութիւն Պատրի-
 արքի Զանգերուն, նոր սերունդը սկսած է
 աշխրհն սովորիլ:

ԱԹԹԷՆԶԵՐԻ Հայերուն կրթութեան մէջ
ե՞ ղեր կատարած է նաեւ գիւղի վանքին
հաւու Մոսէս վարդ. Սպերշեանը, որ
արեւորդ աշտօնավարութիւն մը ունենա-
լի՞ Ս. Պատրիարքը Լանջահաւ մը ըն-
այեր է անոր:

— Անցեալ ուրբաթ օրը Ոստիկանու-
եան պաշտօնեայ մը Տ. Տօըթ. Քէչէճեանի
ունը երթալով հարցուփորձեք բրած է
սրբիս փափագեանի մասին: Ինչպէս կը
լուի՝ հանգուցեալին զանակոծուվէն ան-
ջապէս ետքը Տօըթ. Քէչէճեան հրաւիր-
ած էր նախնական դարմանները կատա-
լու.

— Տ. Եսկոր Պոյանեան գրաւոր հը-
տարակաւով մը յայտնած է թէ չի կրը-
ր ընդունիլ Քաղաքական Ժողովի ան-
մակցութեան պաշտօնը:

8 6 7 4 4 2

Երկն աստու, Բ. Խաիլը այցելեց
Իվանյան Նոր մասենադարանը:

— Կարծեթայ օր (կիրակի) մինչև
երուան ժամը Տիտալական ուրհանդակ
ենաւր տակաւին չէր երեւցած լիղջքսան-
այ նաւահանդիստին բացերը, Թէև ցա-
րին վրայ խամսին կը փչէ բայց ծովին
գերը սաստիկ փռթորիկ մը կը տիրէ,
ընէն կրտսեր ե իր խումբն ուշ ծալցած
ենաւին մէջ կը դանդաղին:

— Վիեննայի երաժշտական ընկերու-
նը իր առաջին նուազահանդեսը տուաւ
ի վայրան թատրոնին մէջ, եւ ի երկրորդը՝

Կէղիբէ Բաւէյս • Բէլին Մէջ:

— Պուլաքի Թաղին Ապու-էլ-Էլ-
Հրապարակին և Կէզիրէի (Նեղոսի ձախ և
դերք) մէջ անշարժ կառուածք կամ հողա-
յին ստացուած ունեցող բազմաթիւ հա-
րուստ անձնատուութիւնները հաւաքական
գիր մը ուղղած են Խաթիլին խնդրելով որ
վերոգրեալ Հրապարակին ու է մէկ կէտէն
ղէպի Կէզիրէ Բաւէյո պանդոկը կամորթ
մը ձգտի Նեղոսի վրայ, կառուածատէրերը
կը յուսան որ այս կամորթը երկու Թաղերը
անսիջական յարաբերութեան մէջ դնելով
շատ օգտակար պիտի կրնայ ըլլալ Պահ-
րէի այդ մասին շէնութեան ու զարգացման

— Ելեմմայից նախարարութիւնը տրա-
մադիր կ'երեւայ յըկաթուղով վարչութեան
երկը միւլոն ոսկի տալ որպէս զի այդ դը-
րամով Լորտ Յարէրի տեղեկագրին համե-
մատ պիտանի դատուած շինութիւնները
ի գլուխ հանուին:

— Տեղւոյս Լւիլիչնար Որաբական
Համալսարանին տնօրէնութեան և տնօր
Մարոքցի աշակերտներուն միջեւ լինէ մը
ծաղած ըլլալով, այս վերջինները մերժեցին
հնազանդիլ դպրոցին վարչութեանը և Մեծ
Դէպիւն: Անկարգութիւնը այնչափ յառաջ
դաշտած է որ ոստիկանութիւնը քանիցս մի-
ջամտած է. և կը կարծուի թէ բռնի ուժով
անհնազանդ աշակերտները դուրս պիտի
ստուին:

— Եւարդը Գի Կարէու թիւնը անբուժելի
սեւրու համար մասնաւոր հիւանդանոց մը
կ'իտի հիշէ Սպարաբեթի մէջ:

— Ըարաթ առաւօտ տեղի ունեցաւ
 Եւսիլ կատար Վիշի գլխատուլը, որ
 աստապարտուած էր կրկնաէ ճիւղով մը :

— Լորտ Բրոմբրի կազմած տարեկան
նշեկագիրքը եղիպտոսի և լյուտանի (լրայ),
իսի հրատարակուի Լոնտոնի մէջ յառա-
կայ ամսու կիսուն:

— Կը կարծուի թէ Եղիպատոսի կառա-

որութիւնը դարձեալ պիտի պնդէ, որ
ունաստանի մէջ արգիլուի հաշիշի մշա-
ութիւնը, ինչ մտօք արդէն ինքնիշխան կա-
ռութեան դիմում եղած է, բայց պա-
սախանուած է թէ, թէեւ դահիճը համա-
մտ է հաշիշի մշակութեան արգիլմանը, սա-
յն այդ արգիլումը օտար երկրի մը հետ
ընդուած դաշնագրութեան մը նիւթ չի կրը-
ւոր ըլլալ. վասն զի ատիկա Թունաստանի
ըրբին դործերուն մէջ օտար միջամտու-
մն կը նշանակէ:

Իլը կարծուի թէ այս անգամ ուրիշ
 ետուութիւնը ալ Ութնըի մէջ ազդեցութիւն
 տի բանեցնեն, հաշիշի մշակութիւնը ար-
 ւելու համար:

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ ՆՈԹԷՐ

ՊՐՆ. ԺԱՆ ՊՐՈԻՍՍԻՐ

P

Գերիշին դաշնագրէն առանձնեկ տա-
րիներ լեւոջ Մայր-Հայրենիք աւաւեւի տն-
նախանձեւի զինակի մը մէջ կը գտնուէր.
«աննախանձեւի» կ'ըսեմ, բայց բառը շատ
մեղմ է և ճշդիւ չի բացատրեր երկրին մէջ
տիրող անկերպաբան զինակը. կենցիկի և
ինչքի անապաւնդութիւն, թաւան և մտանկի
ապանութիւնք միշտ կային ու կը շարու-
նակուէին անապատիւ. «աննախանձեւի» զի-
նակը կ'ըլլար «անտանելի», և թէ 95-96ի
նման ընդհանուր ջարդեր տակաւին չկային,
բայց անպակաս աւ շէին Մասայի դէմը և

անոնց խնդիրները. մէկ խօսքով միշտ ծանօթ ըլլալով՝ ուսկից բարենորոգում ըստ պատկեր ծուռ քանակէ ուղիղ գիծ անկախ լինու կը նմանի:

Այն ատենները Հայոցը վիճակը Եւրոպացոց մեծամասնութեանը համար (ոչ-քաղաքական էրոպայ անկարկել կ'ուզեմ այս օրուան չափ ծանօթ չէր. ցաւատանը սրտերու աղաղակը չէր հասնիր մինչև արեւմտեղի քրիստոնեայ և մարդասէր կոչուող ազգերու ականջը. մօտակայ Արեւելի տխուր իրերու կացութեանը արձագանքը ըլլալու համար էրոպայի կազմուեցաւ «Հայկական Հայրենասիրաց Ընկերութիւնը», որուն կեդրոնական մասնաճիւղերը կը գտնուէր Լոնտոն, Նախագահ ունենալով Պ. Կ. Յակոբեան: Ընկերութեան նպատակն էր:

«Ա. — Պերլինի 1878 ի դաշնագրոյն 61րդ յօդուածով թրքա-Հայաստանի խօստացեալ վարչական և տնտեսական ինքնօրինութեան, անմիջական և ամբողջական իրականացումը պահանջել բորթականոցի ամէն օրինական միջոցներով, և առ այս՝ Պերլինի դաշնագրին ստորագրող տէրութեանց դիմումներ ընել:

Բ. — Հայաստանի տանջանաց պաշտօնական արձագանք լինել յերոպայ և քաղաքական աշխարհի ուշն հրաւիրել հայկական դատին վերայ:

Գ. — Զարմուցանել և պահպանել ի Հայս, Հայրենասիրական զգացումներն և զոգոցութեան և անձնութեան ոգին:

Դ. — Բոլոր երկրի հայոց մէջ՝ համերաշխութեան կապերն ամրապնդել և եղբայրական ու հայրենասիրական յարաբերութիւններ ստեղծել: (Թող. 2):»

Եւ ընկերութիւնը իրեն բերան 1 Նոյեմբեր 1888ին կը հրատարակէ «Հայաստան» կիսամեայ թերթը, Հայերէն և ֆրանսերէն լեզուներով. որուն խմբագրապետը կ'ըլլայ փաստաբան Պրն. Մ. Սիւլաւեան, քարտուղար Պրն. Յ. Միքսեան, անդամ Օգոստոսի համալսարանին, իսկ Պրն. Յ. Պրուսակեան կ'ըլլայ քաղաքական անօրէնութիւնը իր նպատակը սապէս կը գծէ «Թարգման կանգնիլ ընդմէջ Հայաստանի և Եւրոպայի, ընդմէջ դիւանագիտաց, հրապարակագրաց և Եւրոպական Մամուլին առ ի լուսաբանութիւն ժողովրդեան կարծեաց ի վերայ տանջանաց և թիկնածութեանց Հայոց թշուառ ազգին, սովաւնորա վաստկցնել քաղաքակիրթ աշխարհի համակրութիւնն:»

Նոյնպէս «Տաճկաստանի գրաքննական խստութեանց մեղ ներածին չափ, ծանուցանել Հայաստանի հայ ժողովրդեան Եւրոպայի նկատմամբ տածած զգացմանց անկեղծութիւնն, նորա ներշնչել խաղաղասիրական սակայն ազգու միջոցներ, որոցմով պարտի պահանջել գործադրութիւնն այն բարեփոխութեանց որ իրեն խոստացուած է ի Պերլինի վեհաժողովոյն:»

ՅԱՐ. Լ. Ս. ՇԱՄԼԵԱՆ

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԿԱՐԾԻՔ

ԲԱՅՆԱՄԱԿ

ԼՍԱՐԱՆ ԸՆԹԵՐՅԱՆՈՒՄՆ ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆ

Չեր կողմէ սարքուած վերջին Գրական-Երաժշտական հանդէսը առիթ մը եղաւ իմ մէջ, — անտարակոյս ուրիշներուն ալ — ստեղծելու հոգածու սէր մը դէպի Լսարան ընթերցատունը, ուստի կը ներէք ձանի մը դիտողութիւններ ընեմ:

Ընթերցատան այժմու դոնուած վայրը, յաճախելի տեղ մը չէ, եթէ մարդ փափաք ալ ունենայ, և ոչ ալ դիւրբ իր կոչումին արժանի, ինչո՞ւ արդեօք ջանք չընեն վարչութիւնը օր յառաջ պատշաճ տեղ մը փոխադրելու ընթերցատունը:

Արդեօք կա մըր կը պակի վարչութեանը անդամաց մէջ՝ թէ գործնականին ըմբռնումը. չեմ ուզեր հաւատալ ասոր, որովհետեւ սարքուած սիրուն հանդէսը այս տխուր մտածումներս կը ցրուէ: Սխալած չեմ ըլլար եթէ Գործ. Ժողովիդ այս վերանումը վերադրեմ աւելի պիտո՞ւնէ անձնութեան:

Եւ սակայն երբ վարչները գիտնան թէ՛ յաջողութիւնը ձեռնբերելուն կը պահանջէ, ինքզինքնին վեր կը գտնեն ամեն վարանումէ: Բիշ ատեն յառաջ տեղիւ հայերը կը որակուէին ժլատ, անտարբեր և այլ ածականներով, փառք Աստուծոյ հիմա այդ բառերը գործածելի ըլլալու իրաւունքը կորսնցուցին, անոնց մեծ մասին համար, իրենց ցոյց տուած ազգային մշտահոգութեան՝ և քիչ շատ ալ առատաձեռնութեան առջեւ, ուստի ընթերցատանի վարչները կրնաք ապահով ըլլալ թէ՛ երբ տեւաւի Զեր մէջ գործելու կորով, քիչ մըն ալ հանրային մարդու շարքա յատկութիւնները, բնաւ յուսախաբ չ'պիտի ըլլաք Զեր ձեռնարկներուն մէջ, երբ մանաւանդ ընթերցատունը շուտով փոխադրէք յաճախելի վայր մը:

Ընթերցատունը իր արդի դիւրքին ու վիճակին մէջ պահելով մեծ քաջալերութիւն անկալել ըստ իս գործնական չէ, վարչութեանը ձեռք առնելիք արագ միջոցն է գործնականը՝ որուն օժանդակելու համար միշտ պատրաստ է

ԳԱՀԻՐԵՅԻՆ

ԱԹԻՄԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Լրագրոյդ 16 թիւին մէջ Պ. Ե. Գիւրիշեան թատերական Բրոնիկ մը գրած էր. Պ. յօդուածագիրը իր բնապատկերն մէջ կը սխալի, երբ կ'ըսէ թէ «ներկայացումը հանդիսականներու վրայ լաւ տպաւորութիւն մը չի ձգեց, և այդ անյաջողութեան զլխաւոր պատճառը դերակատարներու վրայ կը ծանրանայ» և այլն: Մինչդեռ ժողովուրդը շատ զոհ չեաց:

Անկողմնակալ քննադատ մը պիտի գնահատէր Պ. Միքսեան փորձեանը՝ (Զարեհ), Պ. Արապէս Օտապաշեանը՝ (Ասոր լինապ) և (Գարշապ)՝ Պ. Յակոբ Տատեանը, որոնք բաւական յաջող կերպով կատարեցին իրենց դերերը:

ՊԱՐՈՅՐ

ՀԵՈՒԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կուչուլին, 24 Մարտ. Ռուսական կեդրոնական սպայակոյտին մէջ կը կարծեն թէ Բուրգի Վլատիմիւթովը պիտի պաշարէ:

Բեկրապուրկ, 24 Մարտ. Բանակին Ռուս թղթակիցները կացութեանը վրայ շատ յոռետեսութեամբ կը խօսին: Ճարանցիք պաշարող շարժում մը կը ձրագրեն, որ իր մէջ պիտի կրնայ պարփակել խորպինն ալ, եթէ անմիջապէս 200000 զինուոր չի հասնի հոն:

Զօրավար Բէնքեմարֆ իր գիւնուորներուն երեք քառորդը կորսնցուց: Նոր պատերազմական տուրքեր պիտի հաստատուին:

Գուշ. Նոր պատերազմական տուրքեր պիտի հաստատուին:

Բեկրապուրկ, 22 Մարտ. Ընդհանրապէս լաւ տեղեկութիւն տանող շրջանակներու մէջ հետզհետէ սա համոզումը կը գոյանայ թէ, Ռուսիա քիչ ատենէն ճարտնի հաշտութեան պայմանները գիտնալ պիտի ուզէ: Նոյն իսկ պաշտօնական շրջանակներուն մէջ, օրէ օր խաղաղութեան կուսակիցները կը շատնան: Այս յոյսը սա հիման վրայ հաստատուած է թէ ճարանցիկներու հաշտութեան պայմանները շատ աւելի խիստ պիտի ըլլան քանի մը ամիսէն, երբ Ռուսիա նոր փոխառութիւնը և զինուորահանութիւնը գծաւորութեանց հանդիպի:

Տէյի թէլեկրաֆ կ'ըսէ, զօրավար պատճառներ կան խորհելու թէ ճարտն շատ չի պիտի ունի պատերազմական տուրքներ ստանալու, եթէ իրեն եղած զինուորներուն տեւականութիւնը երաշխաւորուի: Կը թելագրուի որ Միքիլա և Միացեալ Նահանգները երաշխաւոր ըլլան խաղաղութեան պայմաններուն կէտ առ կէտ գործադրմանը:

Բարիդ, 24 Մարտ. Ժիւլ Վերն մեռաւ:

Բարիդ, 24 Մարտ. Մոկարանի յանձնաժողովը պաշտօնապէս յայտարարեց թէ Ռուսական փոխառութեան բանակցութիւնները վերստին ձեռք առնուած են և թէ զոհացուցիչ կերպով կը շարունակուին:

Բեկրապուրկ, 25 Մարտ. Կառավարութիւնը սրտած է գտնուանալ Մաքսիմ Կորգիի դէմ, որ հիմա հսկողութեան տակ կը գտնուի Բիկայի մէջ, պարագլուխ ըլլալուն այն տեսակ յայտարարութիւններու՝ որոնք կը ձգտին իրաց կարգը լեզաշրջել:

Կորգիի առողջութիւնը խանգարուած է: Կրնայ ըլլալ որ երեք տարուան բերդարգելութեան դատապարտուի:

Բեկրապուրկ, 26 Մարտ. Մաքսիմ Կորգի իր խաղաղարար ամբաստանութեամբ ըլլալով իր գտնու Մայիս 12ին պիտի տեսնուի:

Վարչապետ. 26 Մարտ. Ռուս մը նետուեցաւ Ռատիկանապետին վրայ, երբ կառք նստած կ'երթար: Ռատիկանապետը ծանրապէս վիրաւորուած է:

S. S T E I N

ՍԵՐԳՈՐԾԱՐԱՆ

Ս. ՇԹԵՅՆ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ Ն. Բ. ԽՏԻՎԻՆ.

ԱՅՈՒՊԱ ԵՒ ԽԱՏԱՐԱ ԷԶԵԿԻՆ

Կիւնեու Ս. Երեւու, և Տիպեներու

ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ

Գիւնեու Զափաւոր են:

ՎԵՐՁԻՆ ՆՈՐԱԶԵԿԱՆԻՔԻՆԻՔ

Երեւոյական վերամարտ (ասանէօր)

Ապրանքները բնակարանի ը զրկուին:

ՏՐ. ԾԻՐԻՆԵԱՆ

Պոլիս և Գաւառներու մէջ քսան տարուան փորձառութեանէ ետք, այս ժամ հաստատուած է Գահիրէ Մուսա Բէի նոր միջկիթին փողոցը (Կամի Ազապան) թիւ 8, և հիւանդներ կ'ընդունին ամէն օր առտուան ժամը 9-10 և կէսօրէն վերջ 3-5:

Մասնագիտութիւն ներքին և սպայոց հիւանդութեանց և ծննդական դործարաններու հիւանդութեանց:

Վկայեալ «Գրասենքու Զրի Գարմանում» Հինգշաբթի օրերը կէս օրէ վերջ Զրի Գարմանում ամենուն համար:

Ի գիւրութիւն յաճախողաց ի հարկին դիմել Կ. Պոլսոյ դեղարանը:

ՍԱԿԱՐԱՆ

Երեկ երկուան ժամը ին փակուած

Էկրիքըւրէ Պանք	Ա. Ռ.	11	114
Նէշընէ	»	26	116
»	»	»	»
Բասա տի Ոքոնթօ»			190
Պանք տ'Ոքէն			117
Տէլթա Լայթ	Ա. Ռ.	13	1316
Հելուան			
Լօ Թիւրք	Ֆրնք.		137
Ռամէ	Ա. Ռ.	7	318
Տիֆըտ Տէլթա			
Ալեքսանդրիա Նի Ընկ.			16 114
Կահիրէ	»	»	Ֆր. 1230
Թանթա	»	»	Ա. Ռ. 28
Տաիւր Սանիյէ			23 112
Բրէտի Ֆոնսիէ աքսիօն	Ֆր.		752
»	»	»	»
»	»	»	»
»	»	»	»
Պեհերա	Ե. Ռ.	49	114
Տէլթա Լէնտ			3 1116
Ռուրտան			7 118
Ինիքըն Մարքէթ			1-2-9
Ի ընկովիչ Հօթել			10 3116
Բրաուն Պրիուրի Ալեքս.Ֆր.			208
»	»	»	»
»	»	»	»
Բօթըն միւլ	Ա. Ռ.	0-5-9	
Սօլթ Լէնտ Սօտա			2-0-9
Չիմէթօ			97
Սթինիկ			
Անկո-Ամերիքըն Նայ			8 13116
Մէնպուէ			5 1116
»	Տիֆըտ	Ե. Ղ.	100
Թրամիլէյ Ալեքս. Բրիլ.			145
»	»	Տիֆիտանտ	350

ԲԱՄՊԱԿ

Լիւրթու. Մարտ 25

Օրուան վաճառումը,	Հազ.	8000
Որով՝ Երկարակամը	»	400
Մայ. Յուշ.	»	4-17
Հոկտ. Նոյեմ.	»	4-22
պատրաստը	»	4-24

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԲԱՄՊԱԿ

Խոտիկին. Պուրս. Ալեքսանդրիա, Մարտ 27		
Նոյ. 1905 թ	Բաւ.	12
Յուշ. »	»	12 116
Մարտ. »	»	11 1516
Մայիս »	»	12 2 152

